

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1999

2004

Έγγραφο συνόδου

5 Σεπτεμβρίου 2000

B5-0710/2000

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια της δήλωσης της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφος 2, του Κανονισμού

των βουλευτών Francesco Fiori, Peter Liese, Antonio Tajani, Αντώνιου Τρακατέλλη, Mario Mauro, Rocco Buttiglione, Luigi Cocilovo, Stefano Zappalà, Andria, Giorgio Lisi και Peter Liese

εξ ονόματος της Ομάδας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες) και των Ευρωπαίων Δημοκρατών

σχετικά με την κλωνοποίηση ανθρώπων

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την κλωνοποίηση ανθρώπων

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 16ης Μαρτίου 1989 σχετικά με τα δεοντολογικά και νομικά προβλήματα που προκύπτουν από τις γενετικές επεμβάσεις¹ και σχετικά με την τεχνητή γονιμοποίηση “in vivo” και “in vitro”², της 28ης Οκτωβρίου 1993 σχετικά με την κλώνωση του ανθρώπινου εμβρύου³, της 12ης Μαρτίου 1997 σχετικά με την κλωνοποίηση⁴ και της 15ης Ιανουαρίου 1998 σχετικά με την κλωνοποίηση ανθρώπων⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 30ής Μαρτίου 2000 σχετικά με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Γραφείου Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας όσον αφορά το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας EP 695 351 της 8ης Δεκεμβρίου 1999⁶,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας όσον αφορά τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής – Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την βιοϊατρική – και το ψήφισμά του της 20ής Σεπτεμβρίου 1996 επί του θέματος αυτού⁷,
- έχοντας υπόψη τις εκθέσεις της συμβουλευτικής ομάδας της Επιτροπής για τη βιοτεχνολογία,
- έχοντας υπόψη τη Σύσταση 1046 της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση ανθρώπινων εμβρύων,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή του της 16ης Ιουλίου 1997 σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων⁸,
- έχοντας υπόψη τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 1996 σχετικά με την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας όσον αφορά τις εφαρμογές της βιολογίας και της ιατρικής – Σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την βιοϊατρική – και το συμπληρωματικό πρωτόκολλο που απαγορεύει την κλωνοποίηση ανθρώπινων όντων,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότησή του της 15ης Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με την πρόταση

¹ EE C 96 της 17.4.1989, σελ. 165.

² EE C 96 της 17.4.1989, σελ. 171.

³ EE C 315 της 22.11.1993, σελ. 224.

⁴ EE C 115 της 14.4.1997, σελ. 92.

⁵ EE C 34 της 2.2.1998, σελ. 164.

⁶ Κείμενα που εγκρίθηκαν, σημείο 9.

⁷ EE C 320 της 20.9.1996, σελ. 268.

⁸ EE C 286, της 22.9.1997, σελ. 87.

απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης στον τομέα «Ποιότητα ζωής και διαχείριση των έμβιων πόρων» (1998-2002),

- έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου 1999/167/EK της 25ης Ιανουαρίου 1999 για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης με θέμα «Ποιότητα ζωής και διαχείριση έμβιων πόρων» (1998-2002)¹,
- έχοντας υπόψη την οδηγία 98/44/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 1998 για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων²,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και η επακόλουθη αξία κάθε ανθρώπινου όντος είναι οι κύριοι στόχοι των κρατών μελών, όπως ορίζεται σε πολλά σύγχρονα συντάγματα,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανθρώπινη αξιοπρέπεια προϋποθέτει αφενός την ισότητα όλων των ανθρώπινων όντων, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε διαφορά ατομικών ή κοινωνικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της ηλικίας, και αφετέρου την αρχή ότι η ανθρώπινη ζωή είναι πάντα ο σκοπός και ποτέ το μέσο,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, όχι μόνο στη Μεγάλη Βρετανία αλλά και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορισμένοι επιστήμονες ασκούν πίεση στους πολιτικούς για την άρση της απαγόρευσης της κλωνοποίησης ανθρώπων,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γνωμοδότησή του της 15ης Δεκεμβρίου σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης στον τομέα «Ποιότητα ζωής και διαχείριση των έμβιων πόρων» (1998-2002) περιελάμβανε την ακόλουθη τροποποίηση του Παραρτήματος II, Τμήμα Β, 5η παύλα, δεύτερο και τρίτο εδάφιο: «Στο παρόν πρόγραμμα δεν θα πραγματοποιηθούν ερευνητικές δραστηριότητες με σκοπό να δημιουργηθούν γενετικώς ταυτόσημα άτομα μέσω της κλωνοποίησης είτε αυτό συνεπάγεται διαίρεση του εμβρύου είτε μεταφορά πυρήνα, δηλαδή να δημιουργηθούν άτομα ή ανθρώπινα έμβρυα που έχουν το ίδιο γενετικό υλικό με ζώντες ή τεθνεώτες ανθρώπους. Λόγω των διαφορετικών αντιλήψεων που επικρατούν εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα δεοντολογικά προβλήματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των εν λόγω τεχνολογιών, δεν θα πραγματοποιηθεί κανενός είδους έρευνα που απαιτεί χρησιμοποίηση εμβρύων»³,
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η απόφαση του Συμβουλίου 1999/167/EK της 25ης Ιανουαρίου 1999 για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης με θέμα «Ποιότητα ζωής και διαχείριση έμβιων πόρων» (1998-2002) ορίζει ότι κατά τον ίδιο τρόπο δεν πρέπει να υποστηριχθεί καμία ερευνητική δραστηριότητα αντιληπτή με την έννοια της «κλωνοποίησης» με στόχο την αντικατάσταση γενετικού κυττάρου ή πυρήνα κυττάρου εμβρύου με κύτταρο οποιουδήποτε ατόμου, κύτταρο εμβρύου ή κύτταρο που προέρχεται από μεταγενέστερο στάδιο ανάπτυξης του ανθρώπινου εμβρύου,

¹ EE L 64 της 12.3.1999, σελ. 1.

² EE L 213 της 30.7.1998, σελ. 13.

³ EE C 98 της 9.4.1999, σελ. 39.

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 6ης Ιουλίου 1998 για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων ορίζει ότι στην Κοινότητα επικρατεί συναίνεση για το ότι η βλαστική γονιδιακή επέμβαση στον άνθρωπο και η κλωνοποίηση ανθρώπων είναι αντίθετες με τη δημόσια τάξη και τα χρηστά ήθη· ότι ως εκ τούτου είναι σημαντικό να αποκλεισθούν κατηγορηματικά από τη δυνατότητα ευρεσιτεχνιακής κατοχύρωσης οι μέθοδοι τροποποίησης της βλαστικής γενετικής ταυτότητα του ανθρώπινου όντος και οι μέθοδοι κλωνοποίησης ανθρώπων,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλωνοποίηση ανθρώπων ορίζεται ως η δημιουργία ανθρώπινων εμβρύων που έχουν την ίδια γενετική σύσταση με άλλο άνθρωπο ζώντα ή τεθνεώτα, σε οποιοδήποτε στάδιο της ανάπτυξής τους από τη στιγμή της γονιμοποίησης, χωρίς καμία δυνατή διάκριση ως προς την χρησιμοποιούμενη μέθοδο,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η κλωνοποίηση ανθρώπινων εμβρύων όπως σχεδιάζεται στη Μεγάλη Βρετανία προϋποθέτει πάντα την καταστροφή του κλωνοποιημένου εμβρύου καθώς και τα αποτελέσματα της κλωνοποίησης,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανθρώπινη ζωή αρχίζει όταν ξεκινά η αυτόνομη ανάπτυξη της νέας δημιουργηθείσας ταυτότητας, συνεπώς τη στιγμή της σύλληψης, τη στιγμή της γονιμοποίησης,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αποκλεισμός της αναπαραγωγικής κλωνοποίησης σημαίνει μόνο διακοπή της εμφύτευσης στη μήτρα, και συνεπώς της ανάπτυξης του εμβρύου, που έχει ως αποτέλεσμα την αναπόφευκτη καταστροφή του ίδιου του εμβρύου, αλλά δεν εμποδίζει τη δημιουργία εμβρύων και την καταστροφή τους,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τεχνολογία της κλωνοποίησης ανθρώπινων εμβρύων είναι η ίδια είτε προορίζονται να εμφυτευτούν στην μήτρα είτε όχι, πράγμα που σημαίνει ότι η τεχνική υποστήριξη της λεγόμενης θεραπευτικής κλωνοποίησης αποτελεί προϋπόθεση της λεγόμενης αναπαραγωγικής κλωνοποίησης,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένοι επιστήμονες, σύμβουλοι της βρετανικής κυβέρνησης, δήλωσαν ότι αργότερα προτίθενται επίσης να υποστηρίξουν την αναπαραγωγική κλωνοποίηση,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι πλην της κλωνοποίησης εμβρύων για τη θεραπεία σοβαρών ασθενειών, όπως μέθοδοι αφαίρεσης βλαστοκυττάρων από ενηλίκους ή από τον ομφάλιο λώρο νεογέννητων,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μη απαγόρευση και η χρηματοδότηση της κλωνοποίησης εμβρύων, που προσβάλλει σοβαρά την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ερευνών για άλλα μέσα που σέβονται περισσότερο την ανθρώπινη αξιοπρέπεια,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πειραματισμός με υπάρχοντα έμβρυα που έχουν απομείνει από γονιμοποίηση “in vitro” προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι δυνατό να αποφευχθεί η δημιουργία εμβρύων με

τεχνητή γονιμοποίηση, που έχει ήδη αντιμετωπισθεί αρνητικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την ψύξη ωαρίων πριν από τη γονιμοποίηση,

1. εκτιμά ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα και ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας από τη στιγμή της σύλληψης πρέπει να είναι διαρκής στόχος κάθε πολιτικής νομοθετικής δραστηριότητας και, όταν υπάρχουν αμφιβολίες, πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο που να επεκτείνεται και όχι να περιορίζεται η προστασία·
2. καλεί την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου να αναθεωρήσει τη θέση της όσον αφορά την κλωνοποίηση ανθρώπινων εμβρύων και το Κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου να μην την επιτρέψει·
3. επαναλαμβάνει το αίτημά του προς όλα τα κράτη μέλη να θεσπίσουν δεσμευτική νομοθεσία που να απαγορεύει κάθε έρευνα για οποιοδήποτε είδος κλωνοποίησης ανθρώπων στην επικράτειά τους και να προβλέψουν ποινικές κυρώσεις σε περίπτωση οποιασδήποτε παραβίασης·
4. θεωρεί απαράδεκτη τη διάκριση μεταξύ εμβρύου και προεμβρύου που συνεπάγεται την ύπαρξη διαφορετικών οντοτήτων (το έμβρυο νοείται ως άνθρωπος αλλά όχι και το προέμβρυο)·
5. θεωρεί απαράδεκτη τη διάκριση μεταξύ αναπαραγωγικής και μη αναπαραγωγικής κλωνοποίησης δεδομένου ότι το έμβρυο, σε κάθε περίπτωση, είναι «αναπαραχθέν» ανθρώπινο ον·
6. επιμένει να εστιαστούν οι πολιτικές, νομοθετικές, επιστημονικές και οικονομικές προσπάθειες σε θεραπείες που χρησιμοποιούν βλαστοκύτταρα ενηλίκων ή που δεν συνεπάγονται την καταστροφή ανθρώπινων εμβρύων·
7. ζητεί τη θέσπιση ευρωπαϊκού επιστημονικού προγράμματος που να προωθεί ειδικές τεχνικές της μοριακής βιολογίας που να έχουν τα ίδια αποτελέσματα με την κλωνοποίηση οργάνων από τα βλαστοκύτταρα ανθρώπινων εμβρύων·
8. επαναβεβαιώνει την πλήρη υποστήριξή του προς τη βιοτεχνολογική επιστημονική έρευνα για την οποία η ΕΕ και τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέσουν περισσότερους πόρους·
9. εκτιμά ότι δεν πρέπει να επιτραπεί ο καταστροφικός πειραματισμός σε ανθρώπινα έμβρυα και καλεί τα κράτη μέλη να μην επιτρέψουν αυτό το είδος πειραματισμού·
10. επαναλαμβάνει το αίτημά του για τεχνικές τεχνητής γονιμοποίησης ανθρώπων που να μην παράγουν υπερβολικό αριθμό εμβρύων – μεγαλύτερο από τον αριθμό που μπορεί να εμφυτευτεί στη μήτρα σε ένα χρονικό κύκλο – προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία περιττών εμβρύων·
11. καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει τον πλήρη σεβασμό της απόφασης του Συμβουλίου 1999/167/ΕΚ της 25ης Ιανουαρίου 1999 για τη θέσπιση ειδικού προγράμματος έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης με θέμα «Ποιότητα ζωής και διαχείριση έμβιων πόρων» (1998-2002) και επισημαίνει ότι ο καλύτερος τρόπος για την εφαρμογή της εν λόγω απόφασης είναι να διασφαλισθεί ότι κανένα ερευνητικό

ίδρυμα που εμπλέκεται με οποιονδήποτε τρόπο στην κλωνοποίηση ανθρώπινων εμβρύων δεν θα λαμβάνει πιστώσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ για οποιεσδήποτε δραστηριότητές του·

12. ζητεί από τη Σύνοδο που είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση του σχεδίου Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης να συμπεριλάβει στο Χάρτη την απαγόρευση της κλωνοποίησης ανθρώπινων όντων σε όλα τα στάδια της ανάπτυξής τους·
13. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή και τις κυβερνήσεις των κρατών μελών.